

רע"פ 898/13 - אלכסנדר וייס נ' מדינת ישראל

רע"פ 898/13 - אלכסנדר וייס נ' מדינת ישראל עליון

רע"פ 898/13

אלכסנדר וייס

נגד

מדינת ישראל

בית המשפט העליון

[10.02.2013]

כבוד השופט א' שהם

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית-המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו, מיום 24.1.2013, בעפ"ת 46033-12-12, אשר ניתן על-ידי כב' השופט ר' בן יוסף בשם המבקש - עו"ד שי גלעד

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית-המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו, אשר ניתן על-ידי כב' השופט ר' בן-יוסף, בעפ"ת 46033-12-12, מיום 24.1.2013. בפסק דינו דחה בית-המשפט המחוזי את ערעורו של המבקש על הכרעת הדין של בית-משפט השלום לתעבורה בתל-אביב-יפו (להלן: בית המשפט לתעבורה), אשר ניתנה על-ידי כב' השופט י' ויטלסון - סג"נ, בפ"ל 1705-09, מיום 4.9.2012. כמו כן, דחה בית-המשפט המחוזי את ערעורו של המבקש על גזר הדין של בית-המשפט לתעבורה, מיום 14.11.2012.

בד בבד עם הגשת בקשת רשות הערעור, הגיש המבקש בקשה לעיכוב ביצוע, חלקי, של פסק דינו של בית-המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו, אשר ניתן, כאמור, ביום 24.1.2013.

רקע והליכים קודמים

2. נגד המבקש הוגש כתב אישום, אשר ייחס לו עבירות של נהיגה בזמן פסילה, לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: פקודת התעבורה); נהיגה ללא רשיון נהיגה תקף, לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה; ושימוש ברכב ללא פוליסת ביטוח בת תוקף, לפי סעיף 2 לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970.

3. מעובדות כתב האישום עולה, כי ביום 24.3.2009, בשעה 14:50 או בסמוך לה, נהג המבקש במונית, ברחוב ההסתדרות בחולון, וזאת חרף העובדה שהוא נפסל מלהחזיק ברשיון נהיגה, לפי "שיטת הניקוד", על-ידי משרד הרישוי, לתקופה של שלושה חודשים, וזאת החל מיום 18.2.2009. עוד עולה מכתב האישום, כי דבר הפסילה הובא לידיעת המבקש, והוא אף הפקיד את רישונו במשרד הרישוי, ביום כניסת הפסילה לתוקף.

4. ביום 4.9.2012, הורשע המבקש בבית-המשפט לתעבורה, לאחר ניהול הוכחות, בעבירות אשר יוחסו לו בכתב האישום. בהכרעת דינו דחה בית-המשפט את שתי טענות ההגנה המרכזיות, אשר נטענו על-ידי המבקש. תחילה, קבע בית-המשפט לתעבורה כי עדותו של המבקש בבית-המשפט, לפיה, הוא שכח, בתום ליבו, כי הוא מצוי תחת פסילת רישיון, אינה אמינה עליו. זאת, לאור גרסתו המוקדמת של המבקש בחקירתו, מיום 24.3.2009, כפי שהוגשה לבית-המשפט, שם אישר המבקש, כי "לגבי הפסילה של משרד הרישוי ידעתי שאני פסול ולקחתי לי את רישיון הנהיגה ל-3 חודשים מתאריך 18.2.2009 [...] ברצוני לומר, שאני שקוע בחובות [...] ולכן לקחתי את הסיכון ונהגתי במונית שידעתי שאסור לי לנהוג". בהמשך, התייחס בית-המשפט לתעבורה, לטענתו הנוספת של המבקש, לפיה פסילת רישיון "מנהלית" על-ידי משרד הרישוי, מכוח סעיף 69א(ב) לפקודת התעבורה, אינה "פסילה עונשית", במובנו של סעיף 35 לפקודת התעבורה, אותה מוסמך להטיל רק בית-המשפט. לפיכך, נטען, כי בעת קרות האירוע, מושא כתב האישום, לא נהג המבקש "בזמן פסילה", במובנו של סעיף 67 לפקודת התעבורה, ולכן אין להרשיעו בעבירה לפי סעיף זה. בית-המשפט דחה טענה זו, מכול וכול, וקבע, בהסתמך, בין היתר, על פסיקת בית-משפט זה, כי מבחינה נורמטיבית, דינה של הפסילה המנהלית על-ידי משרד הרישוי, מכוח סעיף 69א(ב), כדין פסילת רישיון נהיגה על-ידי בית-המשפט. לפיכך, קבע בית-המשפט לתעבורה, כי המבקש נהג תחת פסילת רישיון נהיגה, והרשיעו בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום.

ביום 14.11.2012, גזר בית-המשפט לתעבורה את עונשו של המבקש. במסגרת גזר דינו הדגיש בית-המשפט את עברו התעבורתי המכביד של המבקש, הכולל מעל ל-100 הרשעות קודמות, וקבע, כי, לגישתו, נהיגה בזמן פסילה מחייבת עונש של מאסר בפועל, ובפרט, כאשר המבקש הוא נהג מונית מקצועי. על-יסוד שיקולים אלה, ולאחר שנתן דעתו גם להבעת החרטה, המאוחרת, של המבקש, גזר בית-המשפט לתעבורה על המבקש, עונש של 6 חודשי מאסר, לריצוי בדרך של עבודות שירות; 12 חודשי מאסר על-תנאי, לבל יעבור, למשך שלוש שנים, עבירה של נהיגה בזמן פסילה; ופסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה, לתקופה של 8 חודשים. בנוסף, השית בית-המשפט לתעבורה על המבקש, קנס בסכום של 2,000 ₪, או 60 ימי מאסר תחתיו.

5. ביום 24.12.2012, ערער המבקש על פסק דינו של בית-המשפט לתעבורה לבית-המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו. את ערעורו תלה המבקש, בעיקר, סביב אותה טענה מרכזית, כפי שהעלה בפני הערכאה הדיונית, לפיה, פרשנות ראויה של פקודת התעבורה ושל תקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן: תקנות התעבורה), מביאה לכלל מסקנה, כי פסילת רישיון נהיגה על-ידי משרד הרישוי, מכוח סעיף 69א(ב) לפקודת התעבורה, אינה בגדר "פסילה", במובנו של סעיף 67 לפקודת התעבורה. ולכן, כך נטען, שגתה הערכאה הדיונית משהרשיעה את המבקש בעבירה של נהיגה בזמן פסילת רישיון, לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה.

לסיום, טען המבקש, בשולי דבריו, כי שגתה הערכאה הדיונית משלא קיבלה את גרסתו, כי ביצע את העבירות המיוחסות לו בכתב האישום, בתום לב, "ומן הדין [היה] לייחס לו הגנה של טעות במצב הדברים".

לחילופין, ערער המבקש על חומרת העונש, אשר נגזר עליו, וטען, כי שגתה הערכאה הדיונית משלא שקלה כראוי את נסיבותיו האישיות ואת נסיבותיו המיוחדות של המקרה. כך, בין היתר, הדגיש המבקש, את גילו המתקדם, את אופיין המקל של עבירות התעבורה אשר באמתחתו, את השלכות עונש הפסילה על מקור פרנסתו, ואת הזמן הרב, כ-4 שנים, אשר חלף מאז ביצוע העבירות, מושא כתב האישום. על דברים אלה הוסיף המבקש, כי שגתה הערכאה הדיונית משלא שקלה כראוי, בעת שגזרה את דינו, את העובדה, כי, הוא סבר, "באמת ובתמים כי הוא מורשה לנהיגה". על יסוד דברים אלה טען המבקש, כי העונש, אשר הושת עליו, חמור יתר על המידה, וחורג מעקרון אחדות הענישה.

6. ביום 24.1.2013, דחה בית המשפט המחוזי את ערעורו של המבקש. בהתייחסו לטענות לעניין הכרעת הדין, נקבע, כי, בצדק דחתה הערכאה הדיונית, את טענת המבקש, כי שכח, בתום לב, כי הוא מצוי תחת פסילת רישיון. זאת, לאחר, שבדומה לערכאה הדיונית, ביכר בית-המשפט המחוזי את אמירתו של המבקש, בחקירתו, כי "[...] ידעתי שאני פסול [...] לקחתי את הסיכון ונהגתי במונית שידעתי שאסור לי לנהוג [...]". בהמשך, דחה בית-המשפט המחוזי את טענתו המרכזית של המבקש, בדבר ההבחנה שבין פסילה "מנהלית" מכוח סעיף 69א(ב) לפקודת התעבורה, לבין "פסילה עונשית" מכוח סעיף 35 לפקודת התעבורה, תוך שאימץ את נימוקי הערכאה הדיונית, במלואם. בהקשר זה קבע בית-המשפט המחוזי, כי "[...] הפרשנות התכליתית ההולמת מחייבת להביא לתוצאה שכל מי שנוהג כאשר נאסר עליו לנהוג על-ידי כל רשות, פסול מלנהוג, ואם הוא נוהג הוא עובר עבירה לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה".

אשר לטענות בדבר חומרת העונש, נקבע, כי, בשים לב לעברו התעבורתי המכביד של המבקש, העונשים אשר הושתו עליו, לרבות הקנס ועונש המאסר בעבודות שירות, מעוגנים בהלכתו של בית-משפט זה, ואינם חורגים לחומרה מן המקובל בפסיקה. זאת, חרף נסיבותיו האישיות של המבקש, כפי שהציגן בפני בית-המשפט.

על-יסוד האמור לעיל, דחה בית-המשפט המחוזי את ערעורו של המבקש, על שני חלקיו.

הבקשה

7. ביום 4.2.2013, הגיש המבקש, באמצעות בא-כוחו, עו"ד שי גלעד, בקשת רשות ערעור, לבית-משפט זה. בבקשתו, חזר המבקש על טענתו המרכזית, כפי שנטענה בפני הערכאות הקודמות, ולפיה, פרשנותן הראויה של פקודת התעבורה ושל תקנות התעבורה, מביאה לידי מסקנה, כי פסילת רישיון מכוח סעיף 69א(ב) לפקודת התעבורה, אינה בגדר "פסילה", במובנו של סעיף 67 לפקודת התעבורה, על כל המשתמע מכך. שאלה משפטית זו, כך נטען, היא בעלת "חשיבות חוקתית" רחבת היקף, החורגת מעניינם של הצדדים לבקשת רשות הערעור.

דין והכרעה

8. למקרא האמור בבקשת רשות הערעור, נחה דעתי, כי עניינו של המבקש אינו מקים עילה לדיון "בגלגול שלישי", בפני בית-משפט זה.
9. כלל הוא בשיטת משפטנו, כי בקשת רשות ערעור שמורה אך לאותם מקרים ייחודיים, המעלים שאלה משפטית כבדת משקל או סוגיה ציבורית, החורגת מעניינם של הצדדים הישירים לה (ראו, רע"פ 861/13 פנאדקה נ' מדינת ישראל (06.2.2013); רע"פ 757/13 סייגבקר נ' מדינת ישראל (24.1.2013); רע"פ 216/13 זלוב נ' מדינת ישראל (14.1.2013); רע"פ 8727/12 הנסב נ' מדינת ישראל (31.12.2012)). לאחר עיון מדוקדק בבקשת רשות הערעור, כמו גם בצרופותיה, ולאחר זיקוק הטענות המועלות בבקשה, סבורני, כי, אין מדובר באחד מאותם מקרים מיוחדים המצדיקים מתן רשות ערעור, בפני בית-משפט זה. חרף הניסיון, לשוות לעניינו של המבקש "אופי חוקתי" עקרוני, הרי שעיקרן של הטענות המועלות על-ידו, נוגע לעניינו הפרטי בלבד, ולניסיונותיו של בא-כוחו להציע פרשנות דחוקה, להוראות פקודת התעבורה. מטעם זה בלבד, דין הבקשה להידחות.
10. עיון בבקשת רשות הערעור, מגלה, כי תוכנה של הבקשה, הוא העתק, כמעט מושלם, של הודעת הערעור, אשר הגיש המבקש, באמצעות בא-כוחו, לבית המשפט המחוזי. סבורני, כי לא זו בלבד, שהבקשה שלפניי אינה מעלה כול שאלה משפטית הראויה להידון במסגרת דיון "בגלגול שלישי", בפני בית-משפט זה, אלא שהעתקת הטענות, מלמדת, כי מדובר, דה-פקטו, בניסיון לבצע "מקצה שיפורים", במסגרת הליך נוסף של ערעור. זאת, כפי שקבעתי, לא אחת, אין מקום לאפשר (ראו, רע"פ 575/13 סייגבקר נ' מדינת ישראל (24.1.2013); רע"פ 9480/12 אברמוביץ נ' מדינת ישראל (8.1.2013); רע"פ 9019/12 חטיב נ' מדינת ישראל (17.12.2012)).
11. למעלה מן הנדרש, אבקש להתייחס בקצרה לגופן של טענות המבקש. כאמור, טוען בא-כוח המבקש, כי דין פסילת רשיון נהיגה מכוח סעיף 69א(ב) לפקודת התעבורה, אינו כדן פסילת רשיון נהיגה מכוח סעיף 35 לפקודת התעבורה. למסקנה זו מנסה בא-כוח המבקש להגיע, באמצעות ניתוח פרשני המבוסס, לכאורה, על לשון פקודת התעבורה ו**תקנות התעבורה**, ואינני רואה צורך להביע דעה באשר לפרשנות לשונית זו. דרך פרשנית מעין זו, המנסה להתבסס, אך ורק, על לשון החוק, תוך דחיקה לקרן זווית של התכליות המונחות בבסיס פקודת התעבורה ו**תקנות התעבורה**, חוטאת לתורת הפרשנות המקובלת, ואין בידי לקבלה (ראו, בהקשר זה, אהרן ברק פרשנות תכליתית במשפט 254 (2003), וההפניות שם). בחינה תכליתית, של הוראות החוק הנדונות, מביאה לידי מסקנה, כי צדקה ערכאת הערעור בקובעה, כי "[...] הפרשנות התכליתית ההולמת מחייבת להביא לתוצאה שכל מי שנוהג כאשר נאסר עליו לנהוג על-ידי כל רשות, פסול מלנהוג, ואם הוא נוהג הוא עובר עבירה לפי סעיף 67". לטעמי, דינה של פסילת רשיון על-ידי רשות מנהלית, מכוח סעיף 69א(ב), כדן פסילת רשיון על-ידי בית-משפט, על כל המשמעויות שיש לדבר, בנוגע לביצוע העבירה של נהיגה בזמן פסילה. כל פרשנות אחרת, חוטאת לתכלית הברורה והחד משמעית של הוראות החוק הנדונות, ואין בידי לקבלה, מה גם, שהיא אינה עולה בקנה אחד עם ההגיון והשכל הישר, שאף הם צריכים לבוא לידי ביטוי בנדון דידן.
12. סיכומם של דברים, משלא מצאתי כי קיימת הצדקה לדון בעניינו של המבקש במסגרת הליך שיפוטי נוסף, הנני דוחה את הבקשה למתן רשות ערעור.

לאור התוצאה אליה הגעתי, אין עוד צורך לדון בבקשה לעיכוב ביצוע עונש הפסילה, אשר הושת על המבקש. ניתנה היום, ל שבט התשע"ג (10.2.2013).